

MOSTY

Wyciągi Faszcyzer Hacıair w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, czwartek 24 czerwca 1948 r.

Nr 74 (196)

NA FALI DNIA Znamienna data

Dzień 22 czerwca 1941 roku miał — według życzeń Hitlera — zapoczątkować erę zwycięstwa faszystów, zdławienia wolności człowieka i narodów, ujarzmienia ludzkości i cywilizacji. Gigantyczna ofensywa 257 dywizji hitlerowskiej armii, skierowana przeciw pierwszemu w dziejach ludzkości państwu socjalistycznemu — nie spełniła pokładanych nadziei wrogów postępu i gnębieli narodów. Starcie milionowej armii nazistowskiej z najpotężniejszym przeciwnikiem skończyło się po upływie czterech lat sromotną porażką faszystów i wielkim zwycięstwem socjalizmu.

Dzień 22 czerwca 1941 roku stał się pamiętną datą w historii ludzkości, a szczególnie tych narodów, które tak dotkliwie odczuły skutki najazdu hitlerowskiego, sięgającego pożogę i śmierć milionów ludzi.

Czułość milijonów pokój mas ludowych na całym świecie, wzrastająca z każdym dniem w obliczu historii wojennej rozpętanej przez imperialistyczną klikę — odzwierciedla pokojowe dążenia milionów mieszkańców kuli ziemskiej, pragnących wolności i pokoju.

Cozy mas ludowych świata zwrócone są ku bastionowi pokoju — Związkowi Radzieckiemu i jego strażcy — Radzieckiej Armii.

Milionowe rzesze pracujących obu półkul zdają sobie sprawę i nigdy nie zapomną, że Związek Radziecki spełnił główną rolę w ocaleniu ludzkości od panowania wstecznych sił.

Oszczerstwa anglosaskich imperialistów i wszelkiego rodzaju podżegaczy wojennych o rzekomych agresywnych planach ZSRR, powtarzane nieustannie w duchu nieszlachetnych zdobywców Stalingradu — nie zdołały wyrwać z serc pracujących mas świata uczucie wdzięczności i braterskiej miłości dla Armii Radzieckiej i narodów ZSRR.

Gdy przed siedmiu laty kolumny czołgów i piechoty hitlerowskiej armii ruszyły na podbój Moskwy — miliony ludzi ozarnała troska o los Związku Radzieckiego. Data 22 czerwca 1941 roku wryła się głęboko w pamięć tych wszystkich, dla których istnienie ZSRR i jego rozwój były rękojmią zwycięstwa postępu.

Dziś, 3 lata po zwycięstwie wojsk sojuszników nad niemieckim faszystem i japońskim militarystycznym pragnieniem pokoju mas ludowych świata jest silniejsze, aniżeli imperialistyczne knowania podżegaczy wojennych.

Rozwój gospodarczy i pokojowe budownictwo państw demokracji ludowej i Związku Radzieckiego cementują trwałą pokój i jeszcze silniej krzepnie wiara narodów świata w postępek i wolność.

Dzień 22 czerwca 1941 roku podobnie jak dzień wielkiego zwycięstwa w maju 1945 roku oraz jak wiele dat znamiennych porażki najeźdźcy hitlerowskiego — stał się symbolem klęsk i faszystów i przestroga dla wszelkiej masy wstecznych sił, planujących zniszczenie Związku Radzieckiego i socjalizmu.

Podział sfer wpływów między U. S. A. a W. Brytanią w Palestynie sprzeczny z uchwałą O N Z

MOSKWA. Pismo „Moscow News“ omawia wiadomości, które ukazały się w prasie zagranicznej o rozmowach między Anglią a Stanami Zjednoczonymi co do podziału sfer wpływów w Palestynie. Według tych wiadomości, państwo Izrael ma otrzymać nieznaczną część Palestyny, reszta zaś ma być przyłączona do Transjordanii.

„Podział sfer wpływów między Stanami Zjednoczonymi a Wielką Brytanią — pisze „Moscow News“ — jest zasadniczo sprzeczny z uchwałą Zgromadzenia Generalnego ONZ w sprawie utworzenia w Palestynie

dwóch niezależnych państw. Według projektu o podziale sfer wpływów, państwo Izrael przekształci się w protektorat Stanów Zjednoczonych, podczas gdy Transjordan, której terytorium zostanie rozszerzone kosztem Palestyny, stanowić będzie protektorat brytyjski. Plany podziału Palestyny między dwa państwa imperialistyczne wywołują oburzenie w demokratycznej opinii publicznej całego świata.

„Intrygi państw anglosaskich — pisze w konkluzji „Moscow News“ — stoją w jaskrawej sprzeczności z jasną i określoną polityką Związku Radzieckiego w sprawie

Palestyny. ZSRR pragnie sprawiedliwego rozwiązania sprawy palestyńskiej, odpowiadającego zarówno interesom narodu żydowskiego, jak i arabskiego“.

Na wyspie Rodos obradują rzeczoznawcy w sprawie Palestyny

Na wyspie Rodos obradują rzeczoznawcy żydowski i arabski nad ustaleniem linii wytyczonej do dalszych pertraktacji. Rzeczoznawcy nie posiadają pełnomocnictw do przedsięwzięcia jakiegokolwiek decyzji co do przyszłości Palestyny.

Aby nie przeszkadzać mediatorowi Bernadotte w wypełnieniu jego zadania, generalny sekretarz ONZ Trigve Lie przyjął dymisję niedawno mianowanego komisarza Jerozolimy Evansa.

NOWY JORK. W telegramie do sekretarza generalnego ONZ, Amerykanin Harold Evans, mianowany niedawno komisarzem municypalnym Jerozolimy, zawiadoma, że ustępuje ze swego stanowiska i powraca do USA.

Sądzi on, że dalsze jego urzędowanie w tym charakterze, byłoby bezcelowe i że lepiej udzielić wolnej ręki hr. Bernadotte również w dziedzinie zarządu Jerozolimy.

Egipt a W. Brytania

KAIR. Miejscowe koła polityczne oczekują poważnych wydarzeń w związku z brytyjskim planem „reform“ dla Sudanu. Problem sudański ma być omawiany w tych dniach na posiedzeniu gabinetu. Przewiduje się, że rząd Egiptu odrzuci propozycje brytyjskie, dotyczące Sudanu i możliwie opublikuje komunikat na ten temat, w którym przytoczy motywy swego stanowiska.

Partie opozycyjne wzmożły akcję zmierzającą do całkowitego odrzucenia wszystkich projektów brytyjskich, usunięcia przedstawicieli Wielkiej Brytanii z Sudanu i oddania go pod całkowitą opiekę Egiptu.

LONDYN. Jak podaje Reuter, specjalna komisja powołana przez rząd egipski, opracowuje memorandum, zawierające protest przeciwko jednostronnej decyzji Wielkiej Brytanii w sprawie przyszłości Sudanu.

Spór między Anglią a Belgią

PRAGA (TELEPRESS). Dziennik katolicki „Lidova Demokracie“, donosi z Brukseli, że ambasador brytyjski wystosował dwie ostre noty protestacyjne belgijskiemu ministrowi spraw zagranicznych, Spaakowi, przeciw sprzedaży Egiptowi lekkich tanków belgijskich, karabinów maszynowych, broni i amunicji.

Ambasador brytyjski oświadczył Spaakowi, że sprzedaż broni belgijskiej narusza statut brytyjski w Egipcie, oraz uważany jest za wrogi posunięcie ze strony Belgii. Spaak odpowiedział na to, że gdyby jego kraj nie sprzedał tej broni, Egipt mógłby poczynić zakupy w Szwajcarii, a przemysł belgijski poniósłby przez to wielką stratę.

Po doniesieniu o wspomnianej rozmowie ministrowi Bevinowi, ambasador brytyjski złożył po raz drugi wizytę Spaakowi, donosząc mu, że W. Brytania uważa, że będzie dostawcą broni do Egiptu za posunięcie, gwałcące układ brukselski 5-ciu zachodnich państw. Spaak nie dał jednak zdecydowanej odpowiedzi ambasadorowi i obiecał przedyskutować sprawę z rządem belgijskim.

Na zasadzie brytyjsko-egipskiego układu w r. 1936, W. Brytania posiada wyłączne prawo dostawy broni do Egiptu. Podczas, gdy Bevin oświadcza, że układ ten jest prawomocny do r. 1956, rząd egipski parokrotnie już stwierdzał, iż uważa go za nieważny.

Nowe osiedle Haszomer Hacıair Ejn Dor

TEL-AWIW (obsł. wł.). W pobliżu drogi, wiodącej z doliny Izreel do Dolnej Galilei zostało założone nowe osiedle Haszomer Hacıair Ejn Dor. Wię-

kość członków kibucu — to wychowankowie ruchu palestyńskiego. Ponadto znajduje się tam również grupa imigrantów z Europy Zachodniej.

Radio KOL-ISRAEL podaje...

KOMUNIKAT Z DNIA 22 CZERWCA

Dziś w godzinach wieczornych Rząd Tymczasowy państwa Izrael wydał następujący komunikat:

„W nocy z niedzieli na poniedziałek przybył do brzegów Izraela w okolicy Kfar Wilkin statek, na którym znajdowali się żołnierze oraz broń, przeznaczona dla Irgunu Żwai Leumi. Na wybrzeżu znajdowały się jednostki Irgunu, które miały za zadanie wylądować statek.

Po otrzymaniu powyższej wiadomości, dowódca wojskowy szeregu Szomron, działając na podstawie uchwały Rządu Tymczasowego o bezwzględnych przestrzeganiu warunków rozejmu, zwrócił się do komendanta jednostek Irgunu z żądaniem oddania przybyłego transportu broni do dyspozycji Rządu Tymczasowego. Komendant Irgunu sprzeciwił się żądaniu, wobec czego specjalne jednostki armii państwa Izrael, otoczyły Kfar Wilkin, zamykając prowadząc doń drogę, celem niedopuszczenia po silków Irgunu.

Otoczonym jednostkom przedłożono ultimatum z żądaniem bezwarunkowej kapitulacji. Ultimatum zostało odrzucone, a terroryści otworzyli ogień, celem przerwania pierścienia otaczających ich wojsk. Oddziały armii rozpoczęły planową akcję zacieśniania coraz bardziej pierścienia dookoła jedno-

stek Irgunu. W wyniku walk, które trwały do południa 22 czerwca oddziały Irgunu skapitulowały i złożyły broń. Straty ich wynoszą: 6 zabitych i 18 rannych. Po stronie wojska padło 2 żołnierzy, 6 zaś odniosło rany.

W międzyczasie statek nie zdoławszy wylądować broni wymknął się i ścigany przez jednostki floty zawinął do portu w Tel-Awii. Oddziały garnizonu tel-awiwskiego zajęły pozycje w porcie, żądając natychmiastowej kapitulacji załogi statku. Wobec sprzeciwu, artyleria przybrzeżna oraz wojsko otworzyły ogień wzmocniając pożar na statku. Przedsięwzięto wszelkie środki, celem uratowania załogi“.

W Tel-Awii został wprowadzony stan wyjątkowy, w związku z wypadkami w porcie. Zarządzono ewakuację ludności z dzielnicy przybrzeżnej w obawie przed wybuchem amunicji na płonącym statku Irgunu.

Do Jerozolimy przybył konwój z żywnością, złożony z 165 samochodów ciężarowych.

W Tel-Awii odbyło się posiedzenie Waad Leumi, na którym przedyskutowano sprawę przekazania funkcji tej instytucji odpowiednim ministerstwu Rządu Tymczasowego.

Ustalenie linii demarkacyjnej w Jerozolimie

JEROZOLIMA (Obsł. wł.). — Komisja Rozjemcza ONZ przy udziale specjalnego przedstawiciela mediatora urządziła spotkanie dowódcy oddziałów żydowskich i dowódcy Legionu Arabskiego wraz z ich sztabami. Podczas spotkania omawiana była kwestia ustalenia linii demarkacyjnej w Jerozolimie na czas rozejmu. Spotkanie odbyło się — jak podaje Komisja ONZ — „w atmosferze współpracy i szczerości“.

Omawiana była również sprawa wyznaczenia strefy neutralnej, która będzie respektowana podczas rozejmu przez obie strony. Wydany komunikat głosi, że osią-

nięte zostało porozumienie prawie we wszystkich punktach. Nieznaczną ilość spornych zagadnień zostanie niebawem rozstrzygnięta przez płk. Brunnsona, który jest przedstawicielem hr. Bernadotte.

LICZBA OFIAR EKSPLOZJI W KAIZIE

LONDYN. Jak wynika z ostatnich doniesień liczba osób, które zginęły w czasie eksplozji, jaka nastąpiła w niedzielę w żydowskiej dzielnicy Kairu jest znacznie wyższa, niż przypuszczano. Ogółem wydobyto dotychczas zwłoki 25 osób. 54 osoby odniosły rany, w tym 37 — ciężkie. Zniszczenia spowodowane wybuchem są znaczne.

Przygotowania Arabów do „pokojoych pertraktacji“

(Tel - Awiu — korespondencja własna z dnia 16 czerwca)

Arabski aparat propagandowy jest obecnie głównie zajęty psychologicznym przygotowaniem do pokojowych pertraktacji. Arabskie stacje nadawcze jeszcze 14 bm. nadawały wiadomości o „zwycięstwach“ z dnia 10 czerwca oraz o usiłowaniu maksymalnego rozszerzenia zdobytych terenów do dnia wejścia w życie rozejmu. Tego rodzaju próby były czynione głównie na froncie północnym, celem umożliwienia Syrii zdobycia również określonej sfery w Palestynie. Z tego też powodu nastąpił atak na Miszmar-Hajarden oraz ogłoszono o rzekomym zdobyciu 8-iu wsi arabskich w dolinie Chule.

Dla osiągnięcia tego celu Syryjczycy byli „zmuszeni“ naruszyć zawieszenie broni. Pragnąc usprawiedliwić przedsięwzięte działania, podnieśli oni krzyk o „naruszeniu“ rozejmu przez wojska żydowskie.

Należy podkreślić, iż w ostatnich dniach — arabskie stacje nadawcze zaczynają coraz bardziej zajmować się sprawami sytuacji politycznej w przyszłości.

ABDULLA ZAPRZECZA SOBIE.

Ostatnio została opublikowana rozmowa Abdulla z angielskimi i amerykańskimi dziennikarzami, oraz oświadczenie króla Transjordanii o „gotowości Transjordanii połączenia się z Zjednoczoną Palestyną“, o „równych prawach dla Żydów w państwie arabskim“ i t.p. W opublikowaniu tych rozmów należy się dopatrywać próbnego balonu ze względu na chęć powrotu do planu proponowanego już przez Anglików a mianowicie: autonomiczne państwo żydowskie w Zjednoczonym Królestwie Palestyńsko — Transjordaniskim pod berłem Abdulla.

Abdulla jest gotów pozostawić Żydom autonomiczność w sprawach wewnętrznych pod warunkiem, że sprawy zagraniczne zostaną przekazane jemu i jego brytyjskiemu doradcom. Lecz po dwóch dniach radio Ramalla „szybko“ zdemontowało tę wiadomość. W ciągu tych dni widocznie dano do zrozumienia Abdulla, że jego propozycja była przedwczesna.

PRZYGOTOWANIE GRUNTU.

W międzyczasie sekretarz Ligi Arabskiej Azzam Pasza usiłuje przygotować grunt dla rozmów na wyspie Rodos. Azzam Pasza podkreśla jednak, iż nie należy uważać zgody Arabów na udział w tych rozmowach, jako uznanie państwa Izrael. Jedyne pod warunkiem nieuznania Izraela — Arabowie wezmą udział w tych rozmowach. Abdulla sprzeciwił się propozycji zwolania konferencji „okrągłego stołu“ twierdząc, iż Arabowie wkroczyli do Palestyny jedynie w celu przestrzegania porządku; po zniesieniu mandatu — niema żadnej prawnej podstawy dla jakiegokolwiek imigracji żydowskiej do Palestyny.

Radio Damaszku donosi, iż Arabowie w żadnym wypadku nie będą siedzieli z Żydami przy jednym stole; pertraktacje będą się odbywały za pośrednictwem mediatora.

Jeżeli Żydzi zechcą mieć własne państwo — oświadczył Abdulla — doprowadzi to do nowej wojny światowej. Premier rządu Transjordanii Tufik Abdulhuda dodał, iż Rada Bezpieczeństwa udzieliła hr. Bernadotte kompetencji dla znalezienia nowego rozwiązania nie licząc się z poprzednimi zaleceniami ONZ. Radio Ramalla jednakże wymieniło przedstawiciela Transjordanii na konferencję na wyspie Rodos, którym jest minister spraw zagranicznych Fawzi el Mulki.

„Anglicy twierdzą, że mediator nie będzie związany uchwałami ONZ w kwestii palestyńskiej“ — komunikuje radiostacja Abdulla i jego doradców — „a ONZ zgodzi się na każde rozwiązanie, które zostanie uzgodnione między Żydami i Arabami“. Arabska agencja prasowa twierdzi, iż Arabowie skłonni są zatwierdzić podział, lecz pod warunkiem zmiany granic.

DWA BLOKI.

Odpowiedź 7-miu państw arabskich na memorandum Bernadotte w sprawie rozejmu została przekazana w trzech listach: 1) przez premiera Egiptu z ramienia bloku egipsko-syryjsko-libańsko-saudyjskiego; 2) przez rząd Transjordanii i Iraku; 3) przez Jemen, któ-

USTĄPIENIE RZĄDU IRACKIEGO

LONDYN. Jak donosi z Bagdadu Agencja Reutersa, regent Iraku, Emir Abdul Illah, wygłosił w parlamencie przemówienie, w którym zawiadomił o ustąpieniu rządu premiera Mohameda Al Sada. Regent oświadczył, że wkrótce utworzony będzie nowy rząd.

LONDYN. Jak donosi agencja Reutersa, król Transjordanii Abdulla wyjeżdża do Kairu, gdzie spędzi dwa dni jako gość króla Faruka. Z Kairu Abdulla uda się do stolicy Arabii Saudyjskiej, celem odbycia konferencji z królem Ibn Saudem

ry nie zdecydował się, do którego z bloków powinien się włączyć. Lecz sam fakt istnienia „bloków“ w Lidze Arabskiej przybrał tym razem oficjalną formę.

WALKA O UCHODZCÓW.

W ostatnim czasie podkreśla się szczególnie wysiłki propagandowe Abdulla, pragnącego zdobyć opinię publiczną wśród uchodźców palestyńskich, którzy uciekli do sąsiednich krajów. Radiostacja w Ramalla nieustannie podkreśla, iż uchodźcy są prześladowani. Nieślusznie są oni oskarżeni o tchórzostwo i dezercję z frontu.

Azmi Naszaszibi, najpoważniejszy agent Abdulla w Palestynie, wyjaśnił w audycji Ramalla, iż uchodźcy narzekają na swoją sytuację, i odczuwają, iż wyrządzono im krzywdę. Arabowie sąsiednich krajów nie rozumieją na strojach Arabów palestyńskich — wyjaśnia Naszaszibi; walczyli oni w ciągu 30-tu lat, przeżyli okrutne tragedie. Ich ostatnie powstanie zostało zdławione przy pomocy zdrady politycznej (mowa tu o postępowaniu Brytyjczyków w Haifie uw. red.) wroga o znacznej przewadze liczebnej.

Naszaszibi opisuje „okrutne postępowanie“ Żydów celem usprawiedliwienia ucieczki Arabów.

Podobne oświadczenie złożył burmistrz miasta Schem-Tukan, które zostało nadane przez radiostację Ramalla: „Arabowie palestyńscy opuścili kraj po wystrzeleniu ostatnich

nabojów. Państwa arabskie nie zajmowały się dostatecznie kwestią palestyńską; one ponoszą winę przede wszystkim za wytworzoną sytuację“ — stwierdza Tukan obiecując, że tuziemcy będą stanowili przednie oddziały okupacyjnych wojsk arabskich. Tukan wzywa uchodźców arabskich do powrotu i zroszenia własną krwią ziemi palestyńskiej. „Lepiej umrzeć raz w waszym kraju, aniżeli umierać tysiącokrotnie — w obliczu poniżenia — w kraju, który nie rozumie was i waszej walki“.

UCHODZCY — MIĘDZY DAMASZKIEM A AMMANEM.

Radio Ramalla pozwala sobie na „samokrytykę“ przeciw zawieszeniu broni, ponieważ nie dotyczy ono powrotu 300.000 uchodźców do swych domów. „Walczyli oni i byli zmuszeni się cofnąć; pomoc nie została im udzielona, spotkali się w państwach arabskich z poniżeniem i nieszczęściami; oto nadszedł dzień zwycięstwa a nikt nie dba o ich los i nie liczy się z nimi“.

W odpowiedzi na oskarżenia o złym stosunku państw arabskich do uchodźców, skierowane widocznie w dużej mierze pod adresem Syrii, „Związek o wyzwolenie Palestyny“ opublikował dziękczynne listy komitetów uchodźców w Damaszku oraz w okolicznych wsiach; uchodźcy wyrażają wdzięczność za pomoc okazałą im ze strony Związku. Mamy nadzieję — oświadcza Związek — iż stosunki między Arabami Palestyny a Syryjczykami pozostaną do-

bre w przyszłości, również wówczas, o ile uchodźcy powrócą do kraju, lub też o ile zostaną w Syrii. Po raz pierwszy odpowiedział na instancja arabska oświadczenia o możliwości, iż uchodźcy nie powrócą do ojczyzny.

GROŹBY WZNOWIENIA WOJNY.

„Arabowie będą kontynuowali działania wojenne, o ile przekonają się, że Żydzi nie zgadzają się na demokratyczne rozwiązanie kwestii palestyńskiej, które zapewniłoby zachowanie całości kraju i praw większości“ — oświadczył Azzam Pasza. Wznowienie działań wojennych — zdaniem Azzama — nastąpi również o ile Żydzi nie będą przestrzegali warunków zawieszenia broni.

Państwa arabskie nie zgoda się na podział i utworzenie państwa Izrael — oświadczył premier Libanu.

KAUKADZI W NACERET.

„Pusta przestrzeń“ w centralnej Galilei, której wojska syryjskie nie były zdolne wypełnić mimo ataków w przeddzień rozejmu — wypełnił Kaukadzi „armią wyzwolenia“.

Jak donosi radio Ramalla Kaukadzi zdobył Naceret na czele „armii wyzwolenia“. Należy przypuszczać, że Kaukadzi, któremu w międzyczasie Abdulla nadał tytuł „Paszy“ — działała z ramienia Abdulla jako dowódca nieregularnych jednostek uzupełniających Legion Arabski.

Palestyna oczyma Francuza

Podajemy niżej refleksje korespondenta francuskiego Ruchu Oporu „Franc-Tireur“. Piszę wieczorem nad brzegiem morza podczas bombardowania. Naprzeciwko czernej białki domów, dochodzą mnie świsty pocisków i bomb, które przeszują powie trze. Piszę i zadaję sobie pytanie, kiedy na dech dzieje, w którym ludzie ci będą mogli żyć swobodnie i spokojnie.

Rok temu przybiłem do brzegu na pokładzie już dawno nienadającego się do użytku statku towarowego pod nazwą „Teodor Herzl“, na którego pokładzie znajdowało się 300 imigrantów. Statek usiłował skryć się przed reflektorami angielskich torped-

dowców. Widziałem jak ludzie padali w boju, walcząc gołymi rękoma przeciwko karabinom maszynowym. Było to 13 kwietnia 1947 roku. Poległo wówczas u brzegów Tel-Awiu pięć osób, rannych zaś zostało 40. Pomimo „wyzwolenia“ i ustanowienia pokoju w świecie powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych zmuszeni byli ci ludzie wyjechać potajemnie do swej ojczyzny.

Wraz z nimi poznałem więzienie „Empire Life-guard“. Żołnierze, z którymi walczyliśmy; uzbrojeni w karabiny z osadzonymi na nich bagnietami, pilnowali nas przez cały czas. Towarzyszyłem nielegalnym imigrantom w ich drodze do ogrodzonych dru-

tem kołczastym obozów na Cyprze. Byłem z nimi owego dnia, gdy przemocą usunięto ich ze statku w porcie hamburskim i sprowadzono do obozu w odległości 40 mil od Bergen Belsen.

My we Francji, wiedzieliśmy bardzo dobrze o tym, że walczą oni o wolność. Wielu z nas szczerze uradowało się na wieść o uchwaleniu ONZ z 29 listopada 1947 roku na równi z Żydami i oto przybyliśmy znowu do Palestyny przed kilku tygodniami. Mimo, iż dawno przebrzmiały strzały armatnie po ostatniej wojnie, znowu przed naszymi oczami przedstawił się obraz pożogi wojennej. Ujrzelśmy znow kolumny wojsk w helmach, maszerujących na front.

Miasta i osiedla bombardowane bezlitośnie. Kobiety z rozwichrzonymi włosami biegają do schronów, zwłoki niewinnych maleńkich dzieci, zburzone domy i zniszczone gospodarstwa. Nie ma już strzelców wyborowych we Frankfurcie, lecz oni to strzałażają z zasadki, z pardedos palestyńskich.

W Belaucourt, w departamencie Sekwany odbudowano zburzone domy. W Tel-Awiu nie bombarduje się domy mieszkalne i kłęby dymu wznoszą się w górę. Jak się okazało, że ludzie nie chcą się nauczyć.

Widzieliśmy pustynie, któreśie zamienił w kwitnące ogrody i urodzajne pola. Oto zastosowana została wobec was, Żydów, blokada morska, ale broń w dalszym ciągu przybywa do Akaby dla Legionu Arabskiego. Wielka gra trwa w dalszym ciągu. Słusznie czynicie walcząc, albowiem chcą was poświęcić na ołtarzu nafty Bliskiego Wschodu. Nie macie innego wyjścia, jak tylko bronić się, gdyż jest to dla was kwestią życia i śmierci...

Pewnego wieczoru dostałem się na linię frontu i stałem wraz z trzema żołnierzami żydowskimi. Wydaje mi się, że tej nocy, obowiązywało tam zawieszenie broni. Nagle rozpaczał się ogień francuskiego karabinu maszynowego. W tej chwili zrozumiałem, że ci ludzie stojący na straży swych pól są mi drożsi, aniżeli handlarze broni w moim odległym kraju. Za każdym razem zadawano mi dotkliwe pytanie: „A co robi Francja? — Nie mogłem na to odpowiedzieć. Mnie samemu po raz pierwszy kraj mój, który opuściłem przed niedawnym czasem wydał się bardzo odległym gdzieś na zachodzie, zupełnie nieczyłym. Tam Bidault nawoływał do obrony świętych miejsc, ale gdy stałem na wysuniętych pozycjach na drodze do Jerzolimy wydały mi się jego słowa dalekie od rzeczywistości, beznadziejnie naiwne i głupie. Gdy stoję tu, wiem z całą pewnością, że życie tych chłopów oddających swe życie właśnie dlatego, że chcą żyć, bez porównania ważniejsze jest i droższe od wszystkich martwych kamieni świętych gmachów. Na widok przelanej krwi jednego człowieka pięści nasze ścisną się bardziej, aniżeli na widok zniszczenia starych i od dawna martwych ruin.

Wiem, że we Francji, za morzem, znajdują się tysiące ludzi pracy, w pocie czoła zdobywający kawałek chleba. Wiem również, że ci ludzie współczują wam. Ci ludzie tworzyli rewolucje. Wiedzą oni, że w Palestynie walczą o wolność, tak jak oni walczą swego czasu. I także oni zdziwieni są i oburzeni faktem, że u nas nieczył się nie robi dla was walczących o sprawę wolności na frontach Ramle, Lyddy czy Aszdut.

Francis-Jean Armaurun

Bohaterska obrona osiedla Gezer

Kwuca Gezer stanowiła lewe skrzydło odcinka frontu Latrun. Osiedle jest położone 3 km. od El-Kubeb, 5 km. od Ramle i kilometr od głównej szosy Tel-Awiu — Jerzolima.

Kwuca osiedliła się w tym miejscu przed trzema laty. 10 czerwca była wystawiona na poważną próbę ognia. Została ona zdobyta po ciężkiej walce i natychmiast wywołana na skutek przeciwnatarcia naszych wojsk.

O godz. 12.30 w południe przybiła od strony miasta Ramle kolumna pancerna Legionu wraz z bandami liczącymi przeszło 5.000 osób. Nieprzyjaciel zaatakował osiedle od strony wsi arabskiej El-Baria, leżącej w odległości 800 m. na północny wschód. Atak nastąpił przy wsparciu czterech lekkich samochodów pancernych, 3 samochodów pancernych zaopatrzonych w dwufuntowe armaty oraz dwóch ciężkich czołgów zaopatrzonych w 6 funtowe działa i ciężkie karabiny maszynowe. W arabskiej wsi El-Baria ustawiono lekkie armaty polowe, który rozpoczęły huraganowy ogień. Artyleryjskie ostrzeliwanie trwało godzinę. Część pozycji obronnych została zniszczona.

O godzinie 1.30 auta pancerne zaczęły posuwać się w kierunku zewnętrznego odcinka osiedla. Z odległości 30 metrów otworzyli oni intensywny ogień na pozycje, zabudowania mieszkalne i gospodarstwa, oraz na stacje łączności, uniemożliwiając tym samym przegrupowanie sił zbrojnych.

Ciężka zapaora ogniowa rozdzieliła osiedla na kilka odcinków i nie można było działać na podstawie z góry ułożonego planu. Należy podkreślić, że po raz pierwszy wróg zmienił swą taktykę w natarciu na osiedle.

Czołgi zatrzymały się w takiej odległości, aby butelki z materiałem wybuchowym nie mogły ich osiągnąć. Pod osłoną ciężkiego ognia czołgów piechota ruszyła do ataku.

Rozpoczęła się walka wręcz, która trwała półtorej godziny. W bitwie zginęło 12 członków kwucy i kilku żołnierzy armii Izraela. Koloniści walczyli do ostatniego naboju. Nieprzyjaciel zdobywał dom za do-

mem, odcinek za odcinkiem. Jeszcze przed szturmem na skutek wybuchu pocisków armatnich zniszczono trzy pozycje.

O godz. 4.30 po południu wszystkie domy osiedla zostały zdobyte przez wroga. Wówczas pozostali towarzysze przystąpili do przerwania nieprzyjacielskiego pierścienia. Po krwawej walce udało im się przebić i przedostać do Naan i Huldzy. W bitwie poległo czterech towarzyszy.

Nieliczni obrońcy, którzy pozostali w schronie z rannymi i dziewczętami poddałi się.

Dziewczęta wywiesiły białą chorągiew i wszyscy zostali wzięci do niewoli. (14 rannych chłopów i 18 dziewcząt). Atakiem dowodził angielski pułkownik.

Po zdobyciu osiedla Legion powrócił do Ramle. Na miejscu pozostali członkowie band, którzy rozpoczęli grabież.

CIEŻKIE STRATY WROGA.

Pod wieczór w reżutacie szybkiego przeciwnatarcia naszych sił zbrojnych, osiedle zostało odbite. Podczas zdobycia osiedla 40 Arabów członków band zostało zabitych, a dziesiątki odniosło rany.

Liczba zabitych żołnierzy Legionu podczas ataku dotychczas nie jest ustalona, lecz członkowie kwucy podają, że straty przeciwnika wynoszą kilkadziesiąt osób. Podczas ataku i przez pewien czas po jego zakończeniu można było zauważyć nieprzerwany ruch ambulansów i sanitariuszy z noszami z Geuel do El-Barii i stamtąd do Ramle.

Tego samego wieczoru pozostali mieszkańcy osiedla wrócili i rozpoczęli odbudowę. Stacja wodna, która cudem ocalała, została natychmiast uruchomiona. Wznowiono również pracę w gospodarce we wszystkich dziedzinach.

Wielu z poległych towarzyszy należało do najstarszych członków kwucy, którzy stworzyli ją w Hederze, a następnie osiedlili się w Gezer. Wielu wśród poległych zajmowało odpowiedzialne stanowiska w kierownictwie osiedla i w jego najważniejszych gałęziach pracy.

Życie na miejscu wraca powoli do swego normalnego łożyska.

Plany wroga zostały pokrzyżowane

(Z przemówienia I. Galili na sesji Pady Kibuc Menchad)

Zmiana, która nastąpiła 15 maja, nie jest zmianą ilościową. Nowy szczebel w walce charakteryzuje nie siła ognia i nie ilość ludzi oraz kolumn pancernych, rzuconych przeciwko nam, zmiana polega na tym, że do dni. Proklamacji państwa wrogę spodziewał się po konacie na środkami politycznymi, a agresja wojskowa stanowiła jedynie czynnik dodatkowy w walce politycznej. Obecnie pokłada nieprzyjaciel wszelkie swe nadzieje w zwycięstwie militarne, a walka polityczna znowu stała się tylko czynnikiem pomocniczym. Taki jest sens zwrotu, który nastąpił 15 maja. Decyduje on również o naszych metodach postępowania.

Według planu, nieprzyjaciel miał dotrzeć 23 maja do Tel-Awiwu. Egipska kolumna po winna była przebiec się do linii Lydda-Ramle, połączyć się tam z przednimi oddziałami innych sił arabskich, zagrozić głównym oddziałom żydowskim i stanąć co najmniej na granicach wyznaczonych w planie Morrison-Grady. Jeżeli widoki na szybkie rozstrzygnięcie rozwiązały się, nastąpiło to na skutek naszej siły.

Na podstawie obecnej sytuacji na frontach mamy prawo zakończyć ubiegłe miesiące saldem dodatnim, lecz sedno tkwi nie w statycznej sytuacji na frontach, lecz w siłach stojących tam dzisiaj, lecz w rezerwach, które każda ze stron walczących będzie mogła sprowadzić, by uzyskać częściowe lub całkowite restrzygnięcie. Decydującym zagadnieniem nie jest, w jaki sposób rozprawić się z siłami nieprzyjacielskimi, które stoją przeciwko nam dziś, lecz w jaki sposób zmobilizować w ciągu krótkiego czasu większość sił, aby z ich pomocą przejąć inicjatywę w swoje ręce.

POSTAWA OSIEDLI OCALIŁA KRAJ

Gdyby nie postawa osiedli chałucyńskich w tych miesiącach, sytuacja nasza byłaby groźną i niebezpieczną. Niewielu wie, jaką rolę spełniło takie izolowanie osiedle jak Kfar Darom, jakie znaczenie miała obrona Negba, jak zadecydował okręg Ecyon na zamknięcie dla nieprzyjaciela drogi do Jerozolimy, na obronę tego miasta. Jaką rolę spełniły osiedla, dziś opuszczone, jak Atarot, Nwey Jaakow i Hartuw. Zacięta i osławiona walka Jad Mordchaj wywołała zasadniczą zmianę w planach posuwania się wojsk egipskich. Osiedla w Galilei, w Dolinie Jordanu, w okolicach Jerozolimy i w Negewie ocaliły kraj, ponieważ zacięta swą postawą rozwinęły wszelkie oblężenia wojsk inwazyjnych, zmieniły ich kalendarz działań i dały dowództwu naszemu czas przegrupować siły i uzbroić się. Wartość bojowa osiedli robotniczych nie jest mniejsza od wartości najbardziej wyćwiczonych i doświadczonych jednostek bojowych.

Obecnie można również zreasumować dyskusję, która toczyła się przed kilkoma miesiącami w sprawie ewakuacji. Byli tacy, którzy żądali jak najwcześniejszej ewakuacji osiedli, którym zagraża poważne niebezpieczeństwo. Zdecydowaliśmy wówczas inaczej. Jest to może okrutna decyzja żądać od osiedli by niewzruszenie wytrwały na progu inwazji, wiedząc że gospodarstwo zostanie zniszczone, że wiele będzie ofiar ludzkich. Lecz wytrwanie to jest koniecznością chwili. I jeśli nie udało się nieprzyjacielowi zająć Tel-Awiwu 23 maja, stało się to nie tylko dzięki jednemu z wojskowych Hagany, lecz również dzięki bohaterstwu obronie osiedli.

SKAZANIE B. WYŻSZYCH URZĘDNIKÓW SŁOWACJI

PRAGA (ITA) — Sąd Ludowy w Bratysławie skazał na kary więzienia od 18 miesięcy do 18 lat trzech wyższych urzędników słowackiego rządu marionetkowego. Skazani uczestniczyli w deportowaniu Żydów słowackich do obozów śmierci w Polsce podczas ostatniej wojny.

Skazani zostali: były doradca rządu kolaboracyjnego Słowacji dr Izidor Koso, dr Geiza Konkó i Julius Pecuch.

ORGANIZACJA OSE POMAGA DZIECIOM I RANNYM W PALESTYNI

GENEWA (ITA) — Światowa Federacja Żydowskich Organizacji Ochrony Zdrowia „OSE” utworzyła komitet wykonawczy dla organizowania pomocy rannym i dzieciom w państwie Izrael. Komitet zwrócił się z apelem do lekarzy i farmaceutów w Szwajcarii aby zaoferowali środki lecznicze, specjalne pożywienie oraz instrumenty chirurgiczne, celem wysłania ich drogą powietrzną do Palestyny.

Do Tel-Awiwu wysłany już został drogą powietrzną pierwszy transport, zawierający dwie tony środków leczniczych, między innymi penicyliny i innych specy-

NOWE ROCZNIKI DLA FRONTU

Żądamy pełnej mobilizacji roczników od 36 do 40 lat. Zdobyte terytorium nieprzyjaciela skiego poclaga za sobą konieczność zwiększenia oddziałów wojskowych dla utrzymania zdobytych terenów. Podobnie jak mamy jednostki, przeznaczone dla działań na polu walki, tak samo potrzebne nam jest wojsko dla utrzymania go na wszystkich zdobytych przez nas terenach.

Na porządku dnia znajduje się również kwestia przeszkolenia 17-letnich, czyli rocznika 1931, gdyż nie jest rzeczą wykluczoną, że będziemy musieli wysłać również ich na front. Dlatego też im prędzej wyszkolimy ich, tym mniejsze będą ofiary.

Wojna postawiła przed nami zagadnienie osiedli, które przestały być na razie gospodarstwami i stały się obozami wojskowymi, ponieważ mężczyźni i maszyny zmobilizowano, zabudowania zostały zburzone, a pozostali

mieszkańcy pełnią służbę wartowniczą. Należy powołać przy nacelnym dowództwie stałą komisję złożoną z przedstawicieli ruchu osiedlniczego celem ściślejszego kontaktu.

PRZERWANIE OGNI NIE BYŁO KONIECZNE

NOSCIA. Projekt zawieszenia broni nie wypłynął z naszej inicjatywy. Nasze władze wojskowe nie żądały zawieszenia broni. Lecz państwo Izrael nie może odrzucić żądania przerwania ognia, proponowanego przez Radę Bezpieczeństwa. Siłą rzeczy musimy zgodzić się na rozejm, lecz powinniśmy również przestrzegać aby nie został on wykorzystany na naszą niekorzyść i wzmocnić nasze siły. Naszym najbliższym i najpilniejszym zadaniem — jest przygotować się tak, abyśmy mogli w szybkim czasie przejąć inicjatywę w swoje ręce, parzenie walkę na teren wroga i zagrozić nieprzyjacielowi na jego terytorium, w jego własnym domu.

Uznania Izraela de jure domagają się prawnicy U. S. A.

NOWY JORK (Obsł. wł.) — Tutejszy Komitet Sprawiedliwości w Palestynie, na czele którego stoi były członek anglo-amerkańskiej komisji badawczej w Palestynie i wydawca gazety PM Bartley Crum, zwrócił się do delegacji Stanów Zjednoczonych przy ONZ z żądaniem, aby Rada Bezpieczeństwa uchwaliła natychmiast ekonomiczne i inne niewojskowe sankcje, które byłyby zastosowane na wypadek niepowodzenia lub pogwałcenia rozejmu w Palestynie. Komitet oświadczył, że niepodjęcie takiej decyzji w chwili obecnej, będzie oznaczało grę na zwłokę i zachętę dla agresorów.

Komitet żądał również, aby Kongres USA wszczął badania, celem wyjaśnienia, w jakim stopniu fundusze Stanów Zjednoczonych ułatwiły Anglikom uzbrojenie i finansowanie Arabów.

Komitet wystosował listy do prez. Trumana, Warren Austina, George Marshalla, senatora Wandenbergera i innych mężów stanu. W listach tych Komitet domaga się uznania państwa Izrael de jure przy jednoczesnym udzieleniu mu pomocy ekono-

micznej i wymianie przedstawicieli dyplomatycznych. Autorzy listów domagają się równocześnie podjęcia odpowiednich kroków wobec Libanu i Egiptu, które miałyby położyć kres akcji tych państw, przeszkadzających ruchowi statków amerykańskich. Komitet żąda ponadto zastosowania sankcji dyscyplinarnych wobec przedstawicieli USA, którzy usiłowali zniweczyć rezolucję Generalnego Zgromadzenia ONZ o utworzeniu państwa żydowskiego.

List prawników przypomina, że przez dwa lata eksperci z ramienia ONZ usiłowali nadaremnie dojść do porozumienia w sprawie zastosowania sankcji wojskowych, podczas gdy wiadomo, że podjęcie tego rodzaju decyzji było najtrudniejsze. Znacznie prostszą natomiast sprawą jest podjęcie sankcji ekonomicznych, lecz i w tej dziedzinie również niczego nie zrobiono.

Po opublikowaniu w prasie amerykańskiej powyższego listu Komitetu, przedstawiciele sekretariatu ONZ wydali oświadczenie, w którym potwierdzają słuszność oskarżeń, zawartych w liście.

Zadziwiająca szczerść oficera brytyjskiego

W numerze 25-ym tygodnika „Nowoje Wremia” znakomity publicysta radziecki D. Zaslavski pisze w artykule pt. „Oficer angielski w Palestynie” między innymi:

„Powiadają, że ustami młodego człowieka często, wypływa na wierzch naga prawda. Bevil Rudd, młodszy oficer armii brytyjskiej opublikował w jednym z ostatnich numerów czasopisma „Nineteenth Century and After” artykuł pt. „Uwagi o Palestynie”. Pismo jest dobrze znane. Stanowi ono pewnego rodzaju salon literacko-polityczny otwarty dla przestarzałych arystokratów angielskich i młodych rzeźmieszków faszystowskich. Je-

dnych i drugich łączy pokrewieństwo dusz. Rudd opisuje, jak wesoło spędzał czas w Palestynie. Jest pełen radości życia i gadatliwy. Nieświadomie wygadaj się o tym, jak to stała się przygotowana w Palestynie wielka prowokacja imperialistów brytyjskich. To właśnie czyni jego artykuł interesującym.

Współ z innymi oficerami swego pułku i z policją angielską Rudd urządził w Palestynie „polowania” na Żydów, podobnie jak w jego ojczyźnie poluje się na dzik. Oto je den obrazek z natury.

„Po północy detektywi Scotland Yardu udają się na zwłady wespół z oddzia-

AMBULANSE FRANCUSKIE DLA IZRAELA

PARYŻ (Obsł. wł.) — Związek byłych żydowskich deportowanych i więźniów obozów koncentracyjnych zakończył akcję na rzecz zakupu trzech ambulansów dla Cwa Hahagana Leisrael. Przekazanie ambulansów odbędzie się w najbliższych dniach.

WŁOCHY ZAKAZAŁY EKSPORTU BRONI NA BLISKI WSCHÓD

RZYM (ITA) — Rząd włoski podał do wiadomości, że z chwilą zawieszenia broni w Palestynie zabrania wyjazdu osób wojskowych do tego kraju. Rozporządzenie zabrania również wysyłania broni i amunicji z Włoch dla którejkolwiek ze stron walczących.

AUSTRALIA NIE WYSYŁA UZBROJENIA DLA PALESTYNY

CANBERA (ITA) — Minister obrony Australii, Denman oświadczył, że Australia nie wysyła żadnego uzbrojenia do Palestyny. Oświadczenie to zostało złożone w związku z twierdzeniem, iż Arabowie używają środków produkcji australijskiej.

PSZENICA AMERYKAŃSKA DLA IZRAELA

WASZYNGTON (ITA) — Rzecznik Departamentu Rolnictwa USA oświadczył przedstawicielowi ITA, iż Departament przeznaczył dla państwa Izrael ponad 6.000 ton pszenicy. Związki zawodowe robotników portowych i marynarzy oświadczyły, że na wypadek strajku, pszenica dla Izraela będzie załadowana w oznaczonym terminie. W ten sposób amerykańskie związki zawodowe wyrażają swoją solidarność z robotnikami Izraela.

ZAPRYSIĘŻENIE NOWYCH ADWOKATÓW

TEL-AWIW (Obsł. wł.) — 50 nowych adwokatów żydowskich, którzy zostali zaprzysiężeni przez brytyjskie władze mandatowe, zostali ponownie zaprzysiężeni przez Żydowską Radę Prawną w Tel-Awiwie.

Liczba Żydów w obozach D. P. zmniejsza się

WIEDEN (ITA) — Jak oświadczył rzecznik kwatery głównej USA w Austrii, ilość Żydów, znajdujących się w obozach D. P. strefy amerykańskiej zmniejszyła się znacznie w ciągu ostatnich miesięcy. W obozach amerykańskich znajdowała się największa liczba Żydów, przebywających w obozach na terenie Austrii. Zmniejszenie się liczby uchodźców żydowskich w Austrii spowodowane jest nieprzerwaną emigracją do państwa Izrael. W ciągu pierwszych dwóch tygodni po proklamowaniu państwa Izrael udało się do Austrii do Palestyny 1.700 osób. W ciągu ostatnich 3-4 lat wyjechało z obozów strefy amerykańskiej łącznie 150 tys. Żydów, z tego przeważająca ilość do Palestyny.

Miejscowi przywódcy żydowscy oczekują przybycia przedstawiciela Izraela, celem kontynuowania rozmów z wyższymi

oficerami amerykańskimi. Rozmowy te rozpoczęły się na początku bieżącego miesiąca. Przywódcy żydowscy w Austrii podkreślają, że Amerykanie ustosunkowują się bardzo przychylnie do dążeń emigracyjnych Żydów, przebywających na terenie obozów. Oficerowie amerykańscy przyrzekli urządzić spotkanie przedstawicieli państwa Izrael z dowódcą wojsk amerykańskich w Austrii, gen. Keyes'em.

Inna jest natomiast sytuacja Żydów w obozach na terenie stref brytyjskiej i francuskiej, gdzie stawia się im coraz nową trudność. Anglicy ogłosili oficjalnie w obozach swojej strefy zakaz emigracji do Palestyny, a władze francuskie aresztowały w Tyrolu grupę Żydów w drodze do Palestyny. Rzecznik armii francuskiej potwierdził fakt aresztowania, zaznaczając tylko, że chodzi o „osoby podejrzane”.

Bryg. bryt. dowodzi Leg. Arabskim w Jerozolimie

TEL-AWIW (obsł. wł.) W pierwszych dwóch dniach po zawarciu zawieszenia broni w Jerozolimie żydowscy żołnierze rozmawiali swobodnie z arabskimi legionistami, znajdującymi się na przeciwległych pozycjach. Częstowali się nawzajem papierosami. Niektórzy legioniści szerzej przyznawali się, że nie chcieli walczyć przeciwko Żydom, lecz Anglicy zmusili ich do tego.

Angielski brigadier Norman Leach, dowódca Legionu Arabskiego w Jerozolimie, wydał następujący rozkaz: „Doszło do mojej wiadomości, że Arabowie prowadzili dziś przyjazne rozmowy z Żydami. Niniejszym zabraniam wszelkiego zbliżania się i prowadze-

nia jakichkolwiek rozmów z Żydami. Zabraniam prosić o papierosy. Wszyscy, którzy prze-kroczą rozkaz będą sądzeni jako szpiecy. Telefoniczne porozumiewanie się z Żydami również jest wzbronione.”

Rzecznik Agencji Żydowskiej w Jerozolimie, omawiając ultimatum angielskiego dowódcy Legionu Arabskiego w Jerozolimie grożącego otwarciem ognia, w wypadku gdy jakikolwiek konwój żydowski ukaże się na nowej drodze do Jerozolimy, oświadczył, iż Legion rzeczywiście ostrzeliwał z artylerii tę drogę. Rzecznik dodał: „Będziemy w dalszym ciągu ostrzeliwać się tą drogą.”

lami naszych żołnierzy. W podejrzany domu znajdujemy zmiętą i ciepłą jeszcze pościel, której właściciel znikł. Kontry wlad przeprowadza śledztwo. Każdy z do mowników, od starszka do dziecka zaprzecza stanowczo, by ktoś opuścił tę pościel w chwili, gdy wchodziliśmy do tego domu. Taka niechęć do współpracy, w chwili, gdy my jesteśmy na tropie jawne go terrorysty, wywołuje wśród nas rozdrażnienie...”

Takich scenek jest wiele w „uwagach” oficera angielskiego i one w dostatecznym stopniu wyjaśniają przyczynę jego nienawiści do wszystkich Żydów w Palestynie. Rudd stał cionował ze swoim batalionem w Tel-Awiwie lecz wszystko, czego dowiadujemy się od niego o tym mieście, obecnie stolicy państwa Izrael — to rozrzucana pościel, wylamane drzwi i przeszukiwane plwnice. Angielski gestawowiec widział przed sobą tylko ponure, nienawistne twarze Żydów.

Rudd wyjechał z Palestyny w przeddzień wygaśnięcia mandatu brytyjskiego. Czy myślał on o tym, że nie wróci więcej do Palestyny, że Anglia więcej nie ma tu czego szukać? Absolutnie nie. Oficer angielski był głęboko przekonany, że również po wygaśnięciu mandatu, po wycofaniu wojsk, rząd brytyjski będzie nadal realizował „czujność” w Palestynie, zalecaną gorąco przez autora artykułu. Czujność ta — to trzymanie całego społeczeństwa żydowskiego w strachu, co miało by wywołać pokorność i wyrzeczenie się dążeń do niezależności.

Oficer brytyjski Rudd potwierdza naiwnie jako świadek, że złożenie przez Anglię mandatu i „wycofanie” wojsk oznaczało przygotowanie prowokacji na wielką skalę. Rozbrojenie Żydów i uzbrojenie Arabów — to był plan zachowania angielskiego reżimu kolonialnego przy pomocy wszelkich środków. W tym celu rząd labourystowski na oczach całego świata, z zimną krwią i z za węgla przygotował wyniszczenie Żydów, krwawą rzeź bezbronną, nowy Oświęcim.

Plan ten został pokrzyżowany, lecz niebezpieczeństwo jeszcze nie minęło. Rząd labourystowski pogodził się z niepowodzeniami, skompromitował się i zbankrutował w swej polityce wobec Palestyny, lecz nie wyrzekł się swych prowokacyjnych zamiarów. Pragnie on zdusić Żydów palestyńskich rękami arabskimi od czasu, kiedy okazało się że własne ręce są za krótkie. Anglia została w Palestynie i nie chce z niej odejść. Liczy ona na pomoc międzynarodowych sił reakcji. Jest sprawą międzynarodowej demokracji — ra-

Artyści Szczecina - obrońcom państwa Izrael

Pod powyższym hasłem odbył się 13.6 w Szczecinie, w Teatrze Polskim koncert muzyki, pieśni, tańca i słowa, zorganizowany staraniem Komitetu Akcji Negewu przy Żydowskim Funduszu Narodowym z inicjatywą artystów scen szczecińskich.

Ta, pierwsza tego rodzaju impreza na naszym terenie, przyjęta została przez społeczeństwo szczecińskie z niezwykłym entuzjazmem. Na długo przed rozpoczęciem spektaklu wielka sala Teatru Polskiego po brzegi wypełniona była publicznością. Na koncert przybyli przedstawiciele władz miejskich, partii politycznych i prasy. Udział polskiego społeczeństwa był bardzo liczny.

Przed rozpoczęciem koncertu tow. Lam imieniem Żyd. Funduszu Narodowego w Szczecinie, przywitał przybyłych przedstawicieli władz i społeczeństwa i w wzniesionych słowach nakreślił sytuację w Palestynie i bohaterką walkę, jaką naród żydowski prowadzi w obronie niepodleg. Izraela i swych praw do samodzielnego bytu państwowego. Mówca podnosił wkład Rządu R.P. w zmaganiach o realizację uchwały ONZ z dnia 29-go listopada 1947 r. i kreśląc cele, którym koncert został poświęcony, oświadczył między innymi: „Naród żydowski z wiarą i nadzieją patrzy w przyszłość. Służność naszej sprawy, demokratyczna jedność narodu i oparcie, jakie znaleźliśmy w państwach prawdziwie demokratycznych z Polską Ludową i Związkiem Radzieckim na czele — są rekojmy naszego zwycięstwa. Hasło „Za Waszą i Naszą wolność“ wypisane krwią bojowników Powstania Gełta Warszawy i innych miast, żołnierzy i partyzantów — zostało urzeczywistnione. Dziś nasze obywatela tak ciężko doświadczane narody, jeszcze mocniej zacieśniają więzy braterstwa, przyjaźni i współpracy w oparciu o nową rzeczywistość Polski Ludowej i Żydowskiej Republiki Izrael...“

W pierwszej części koncertu E. Nowado odśpiewał pieśni z operetki „Hrabina Maria“. Irena Dolgowa wykonała na skrzypcach utwory Blocha Kreislera i Nosche. Ze szczególnym uznaniem publiczność przyjęła II część trylogii „Baalszem“ Blocha, w którym artystka subtelnością dźwięku i wysoką techniką gry, w piękny sposób oddała motywy cierpienia tęsknoty i radości duszy żydowskiej, w tym utworze zawarte. S. Kalinowska recytowała „Pieśń żalobna o Januszu Korczaku“ Izabelli Gelbert. Głęboka uczuciowość i sposób w jaki artystka oddała ten silny w wyrazie utwór wywarły ogromne wrażenie na publiczności. W tym samym wykonaniu — recytacja pieśni „O dwóch flagach“.

P. Roza Rajska wykonała piosenki: „Ostatni Walc“, muzyka Tabacznikowa i „Tel-Awiw“ — tekst Jonasowicza — muzyka E. Ferszko (Tel-Awiw). Ostatnia piosenka wykonana w językach żydowskim i hebrajskim przyjęta została burzą nie milknących oklasków.

P. M. Czosnowska wdzięcznie wykonała melorecytacje sentymentalnej piosenki „Panna Marysia telefonistka“.

Na zakończenie pierwszej części uczenie szkoły baletowej J. Wirskiej. W. Machla

LEKARZ DENTYSTA. Nowoczesne laboratorium zębów sztucznych. Łódź ul. Zachodnia 66/44.

Lekarz dentysta
ROZENCWAJG JAKUB
Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne Korony porcelanowe. Łódź, Zachodnia 41 m. 3 Tel. 140 75

DR REICHER — specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia) Łódź ul. Południowa 28 godz. 2 — 7 po poł.

Lekarz dentysta.
SZUCHMAN RACHELA
Choroby jamy ustnej i zębów zęby sztuczne Korony porcelanowe Łódź ul. Zachodnia 41/3 tel. 140 75

Lekarz stomatolog na D. Śląsku poszukuje na kilkumiesięczne zastępstwo lekarskie dentystkę z kilkuletnią praktyką. Oferty z podaniem warunków kierować do Adm. „Mostów“.

Lekarz-stomatolog Kiprus Jan przeprowadził się i przyjmuje w Zachodnia 51 m. 4. godziny przyjęć 16-19 tel. 200-71

i P. Pfefer, wykonali w duecie akrobatyczny „Taniec marynarski“, W. Machla wykonała również solo „Taniec Cygański“. Wysoka klasa tańca, jaką zareprezentowały młode uczennice nagrodzona została długotrwałymi oklaskami.

Drugą część rozpoczął ob. Lubas, który odśpiewał pieśń „Stary kapral“ Moniuszki i arie z „Wesela Figara“ Mozarta. M. Malicka recytowała Tuwima „Odezwe do psów“ i Konarskiego „Podróż św. Piotra“. Sonia Szpieman wykonała pieśń Rostworowskiego „Warszawa“, oraz pieśń w języku żydowskim „Majn Gebet“ — Gabriela Wajsmanna, muzyka E. Ferszko (Szczecin). Treść tekstów jak i głęboko uczuciowe wykonanie wywarły niezatarte wrażenie na publiczności.

Z kolei piosenki ludowe „Każdy chłop jest diabła wart“ i „Strach“ w subtelnym wykonaniu p. M. Czosnowskiej, pełne piękna folkloru polskiego.

W ostatnim numerze R. Rajska w duecie z S. Szpieman wykonała pieśń Gabriela Wajsmanna „Di heldisze Hagana“ (Bohaterska Hagana) — muz. E. Ferszko, wzbudzając niezwykły entuzjazm obecnych.

Partie fortepianowe w wykonaniu pianistów: prof. Szabsaja Kolodziejczyka i Ferszko — wdzięcznie dopełniały wysoki poziom artystyczny muzycznej części koncertu. Konferansjerką koncertu prowadził Wł. Fabisiak. Na zakończenie dr Haber imieniem Ż.F.N. w Szczecinie, wyraził serdecznie podziękowanie grupie artystów i dyr. Teatru Polskiego S. Czosnowskiemu za ich udział i pomoc w organizacji imprezy na rzecz Akcji Negewu.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż pieśni Gabriela Wajsmanna „Majn Gebet“ i „Heldisze Hagana“ — muz. E. Ferszko, z których pierwsza jest wyznaniem niezachwianej wiary w człowieka, naród i braterstwo, a druga apoteozą bohaterstwa Hagany i wezwaniem do narodu, odbiły się nie tylko głębokim echem w masach żydowskich lecz wzbudziły jednocześnie podziw polskiego społeczeństwa.

Koncert był poważnym wydarzeniem w życiu kulturalnym i społecznym ludności Szczecina i stanowił bezdyskusyjnie stymul dla dalszego zbliżenia społeczeństwa polskiego i żydowskiego na naszym terenie.

M. L.

Kronika krajowa

ŁĘGNICA

Przeprowadzona na naszym terenie akcja „Keren Hajesod“ cieszy się wielkim zrozumieniem i poparciem ludności żydowskiej. Szczególnie należy podkreślić ofiarność wszystkich warstw społeczeństwa. W pierwszym tygodniu akcja dała 4.000.000 zł. Komitet Akcji postanowił przekroczyć znacznie kwotę dotychczas zebraną. Wszystko przemawia za tym, że cel ten zostanie osiągnięty.

Przeprowadzona na terenie Dolnego Śląska akcja na rzecz budowy Żydowskiego Teatru we Wrocławiu również i w naszym mieście znajduje się w pełnym toku. Wszystkie spółdzielnie opodatkowały się na powyższy cel. Ponadto robotnicy spółdzielni, fabryk i instytucji społecznych ofiarowali jednodniowy względnie dwudniowy zarobek. W akcji biorą udział wszystkie partie reprezentowane w Komitecie, oraz Zrzeszenie Kupców i Związek Rzemieślników.

Zebranie partyjne dnia 12 czerwca było poświęcone sprawie obydwu akcji odbywających się w naszym mieście. Członkowie naszej partii aktywnie biorą udział w obu akcjach.

BIELSKO

W Domu Dziecka w Bielsku odbył się uroczysty wieczór pożegnany w związek z wyjazdem do Erec nauczyciela i wychowawcy Henryka Horowitza. W imieniu wychowanków Domu i samorządu żegnała kol. Berówna, wręczając równocześnie wychowawcy piękną teczkę skórzaną z hebrajskim monogramem; w imieniu kierownictwa Domu — dr Komaj-Landau. Wieczór minął w miłej i towarzyskiej atmosferze.

Ze SPORTU

ZKS MAKKABI BIELSKO — GWARDIA 6:3

Na dawnym boisku Hakoahu rozegrane zostało niezwykle ciekawe spotkanie piłkarskie pomiędzy powyższymi drużynami zakończone zwycięstwem zwycięstwem Makkabi. Gra stała na poziomie i dostarczyła wiele emocji zebranej publiczności. Bramki dla zwycięzcy zdobyli: Datner, Brozdowicz i Garfunkel. Na szczególne wyróżnienie zasługują: Eisen Tramer, Weinreb i Pempier w bramce (przed wojennym bramkarz Makkab krakowskiej).

Z uznaniem należy podkreślić pełne poświęcenie i zainteresowanie sportem żydowskim sportowców ob. Kirschnera, J. Deutscha, Kulke Krumholza którzy przyczynili się do ożywienia i podniesienia sportu żydowskiego na tym terenie.

Uwaga: ZKS Makkabi Bielsko zawiadamia że treningi sekcji pływackiej odbywają się codziennie na Kapielisku Miejskim w Bielsku pod okiem instruktora i trenera Lazara. Zainteresowani winni wobec tego wcześniej zgłaszać swój udział. Zarząd czyni obecnie starania celem uzyskania bezpłatnych biletów wejściowych dla członków sekcji pływackiej, by umożliwić trening.

KURSY DOKSZTAŁCAJĄCE

Wydział Kultury i Oświaty przy organizacji „Hechaluc-Pionier“ organizuje w miesiącach letnich kursy dokształcające dla nauczycieli oraz osób, pragnących poświęcić się zawodowi nauczycielskiemu. Kursy odbędą się w miejscowości klimatycznej na Dolnym Śląsku, dającej możliwość dobrego i przyjemnego wypoczynku.

Kandydaci, którzy chcą uczestniczyć w kursie i zobowiązać się do pracy w szkolnictwie hebrajskim, mogą otrzymać bliźsze informacje w Wydziale Kultury i Oświaty w Łodzi przy ul. Więckowskiego 3 (dawniej Śródmiejska)

ZAKOPANE

PENSJONAT „JERZEWO“

JAGIELLOŃSKA

pod kierownictwem inżynierowej Fogelgart z Katowic otwarty
Kuchnia wykwinna — Bieżąca ciepła i zimna woda.
Piękne położenie — ogród

ZAWIADOMIENIE.
Nowoutworzona pracownia kolder i poscieli, Wrocław, ul. Malarska 25 (róg Odrańskiej) wykonuje koldry watowe, oraz wszelką pościel z własnego i powierzonego materiału. Czystymy i dezynfekujemy poduszki, mierzmy i wszelkie mierze.

OGŁOSZENIE
Dawida Blitzera syna Izaka z Sosnowca względnie Oświęcimia poszukuje Leib Blitzera. Tel-Awiw. Zamenhofstr. 24.

Proces hitlerowskiego kata J. Buehlera

Kraków. W dniu 17. b.m. przed Najwyższym Trybunałem Narodowym w Krakowie rozpoczął się proces o historycznym znaczeniu przeciwko zastępcy gubernatora Franka — szefowi jego „rządu“ dr. Józefowi Buehlerowi.

Do rozprawy powołano 25 świadków. Materiał dowodowy objęty jest w 140 tomach, w tym 20 tomów samych sprawozdań wewnętrznego urzędowania administracji G.G. W dalszym przebiegu procesu odczytane zostaną również wyciągi z pamiętników Franka oraz wyświetlone zostaną filmy niemieckie, mające związek ze zbrodniczą działalnością „Rządu G.G.“

Po odebraniu od oskarżonego personalistów, prokurator Cyprian postawił wniosek o powołanie w charakterze świadków — biegłych, członków Żydowskiego Instytutu Historycznego w Krakowie i w Warszawie mgr. Stulbacha i Ignacego Falka.

Oskarżony odpowiadał m. in. za prześladowanie i eksterminację obywateli polskich narodowości żydowskiej lub pochodzenia żydowskiego przez poddanie tej ludności „udre-

kom i cierpieniom, przez mordowanie ich bądź to w zamkniętych gettach, bądź to w obozach koncentracyjnych, obozach pracy i obozach zagłady, gdzie większość z nich postadała życie.

O ile chodzi o t. zw. kwestię żydowską, to Buehler odpowiada nie tylko za powierzenie policji tych spraw, ale także za aktywny udział w naradach, podczas których domagał się jak najrychlejszego „wysiedlenia na wschód“ ok. 2 i pół miliona Żydów. Buehler wiedział wówczas, że chodziło o ograbienie Żydów z ich mienia, a następnie pozabawienie ich życia, ponieważ w czasie tych obrad były omawiane sprawy „ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej“.

Akt oskarżenia zarzuca Buehlerowi wysłanie przymusowe do Rzeszy 1,5 miliona Polaków i wymordowanie 2,5 miliona Żydów. Oskarżony przesyłany wielokrotnie w śledztwie przyznał, że fakty przytaczane w akcie oskarżenia istotnie miały miejsce. Jakkolwiek przyznał się również do pełnienia stanowiska szefa rządu GG, wypierał się jednak winy.

Komenda Naczelna Haszomer Haca'ir
urządza
KOLONIE LETNIE
NA DOLNYM ŚLĄSKU

Zapisy przyjmuje Komenda Naczelna, Łódź Więckowskiego 4 m 3
Komenda Okręgowa — Wrocław, Pl. Solny 9 oraz komendy gniazd w poszczególnych miastach.
W programie między innymi: sport i wychowanie fizyczne.

Komenda Naczelna

Z.P.R. HASZOMER HACA'IR KOMITET ŁÓDZKI.
Dnia 24 bm. o godz. 20-ej w lokalu własnym przy ulicy Kilińskiego 49, odbędzie się odczyt dr. Sz. Epsztejna n. t. „Żydzi w trybach polityki światowej“.
Wstęp dla członków i sympatyków.

Kierownictwu oraz personelowi Domu Położniczego „TOZ“ w Bytomiu w szczególności ob. Rosenblatowej, dr. Rozencwajgowej i dr. Berenblumowi wyrażam najserdeczniejsze podziękowanie za troskliwą opiekę jaka otoczono moją żonę oraz nowonarodzone dziecko. Chłuba „TOZ-u“ w Polsce. Dom Położniczy w Bytomiu może być wzo rem dla wszystkich instytucji żydowskich.
Inż. Baruch Goldklang.

Komitet Akcji Negewu przy Żyd. Funduszu Narodowym w Szczecinie, wyraża tą drogą serdeczne podziękowanie ob. Sylwestrowi Czosnowskiemu dyr. Teatru Polskiego za w Szczecinie za pomoc i współpracę w zorganizowaniu koncertu, pieśni, muzyki tańca i słowa na rzecz Akcji Negewu.
Komitet Akcji Negewu w Szczecinie

Tow. tow. Levenwirom Chaji i Beniaminowi z okazji urodzin córki, zaszukamy serdeczne życzenia.
Kom. Part. Haszomer Haca'ir w Łodzi

SULAMICIE I PINCHASOWI GRYN-SZTEJN WE FRANCJI!
Najserdeczniejsze życzenia z okazji narodzin córki zaszukają
Towarzystwo i Komitet Partyjny „HASZOMER HACA'IR“ w Dzierżonowie.

SULAMICIE I PINCHASOWI GRYN-SZTEJN WE FRANCJI!
Najserdeczniejsze życzenia z okazji narodzin córki zaszukają
Beldergrynowie, Hubermanowie Lichtensztejnowie.

Z okazji narodzin córeczki, serdeczne życzenia zaszukają tow. Przewodniczącemu KKL tow. inż. B. Goldklangowi z żoną
Keren Kajemet Leisrael w Bytomiu.

Tow. inż. Goldklangowi B. i żonie, z okazji narodzin córeczki serdeczne życzenia zaszukają
PEPA I MAJLECH.

Wiele szczęścia i radości z okazji narodzin syna, zaszukają Ch. i M. Żurawskim Snij we Włocławku.
Lubiński.

Rodzice, zapisujcie swoje dzieci do szkół hebrajskich

Cennik ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (ze 1 mm szerokości i wysokości w miejscu przeznaczonym na ogłoszenie po 30 — w tekście 40. — Ogłoszenia zamieszczone uwzględniamy po przednim przekazaniu należności na nasze konto w PKO Nr 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie przekazu, że suma przekazana jest za ogłoszenia.
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, ul. Więckowskiego 4/8. Skrytka pocztowa 69. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą pocztową — 100 zł.
Wydawca: HASZOMER HACA'IR w Polsce.
Druk: R.S.W. „Prasa“, Łódź, ul. Zwirki 17.
Redaktor: MAURYCY WEINTRAUB
D-028446